

Мария Донева: стихотворенията няма да изчезнат

Новини | Култура | на 08.11.2021 06:00 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Защото седмицата трябва да започва с най-хубавите разговори.

Може ли човек да реши да стане поет, така както решава да стане ветеринар или

сладкар, да речем?

Може да реши да опита. Но за сладкарството трябва талант, който включва да не ти омръзва ден след ден по много часове да правиш торти. В някои моменти си мисля, че определящо е постоянството. Но може и да не съм права. Поезията и сладкарството са загадъчни материи.

Ти в качеството на поетеса ли ме интервюираш? То е много деликатно това. Може цял живот човек да пише стихотворения и накрая да се окаже, че не е поет. Не знам по какво се разбира. Със сигурност не ми омръзва, даже напротив, искам да пиша още... То пък не става, когато аз искам, а когато самичко си стане...

Ами не само в това качество. Но и в него, защото на децата им е едно загадъчно според мен. Много често стихотворенията са само нещо в учебниците. За какво служат извън тях?

Какво ще стане, ако изчезнат всички стихотворения?

Няма да изчезнат!

Ти се уплаши! Защо се уплаши?

Трудно е да се каже какво точно е стихотворение. Кой текст е стихотворение?

Хората си казват хубави думи и някои от тези думи биха могли да са стихотворения.

Значи децата всъщност може да казват стихотворения и без да знаят, че го правят?

С малко думи да кажеш много важно нещо по красив начин, може да бъде стихотворение. Даже думите могат да направят нещото важно. Да речем, някое паяче или когато на лицето ти е залепнала мигла от миглите на приятелката ти. (Били сте много близо един до друг, може да сте се целували. Но може да сте се целунали за последен път.) От една мигла - цял роман. Стихотворението е нещо като нескафе, една пращинка, която се разтваря във въображението на читателя.

Значи, докато има думи, красота и въображение, стихотворенията не могат да изчезнат. Затова се изплаших само като си го представих.

Кажи за казването на думите на глас. Защото ще те представим и ще пишем, че и в театър работиш, и ще се чудим какво е друг да ти казва думите.

Стихотворението ни дава нещо с това, което е казано в него, с начина, по който е казано, и с начина, по който звучи.

Звукът на стихотворението е неговата рокля. Като го произнасяш, ти го обличаш с гласа си и

можеш да го направиш още по-красиво, а може и да го загрозиш.

Всеки може да се научи да показва красотата на стиховете.

Аз мисля така: това стихотворение си има думи, а си няма глас. Ще му дам своя глас за малко, за да попее.

Добре де, а как разбираш, че нещо е стихотворение? Нали казваш, че човек може цял живот да пише и да не е поет.

Това е от нещата, за които колкото повече мислиш, толкова повече се объркваш. Така че го прочитам и просто зная.

Има различни разбирания по този въпрос. Някои хора казват, че и най-кривото и безсмислено четиристишие е стихотворение, само че слабо.

Може и така да е.

А може ли да бъде вредно това, че хората - добре де, само някои хора - казват "стихотворение" и на слаби неща? Може ли да навреди слабото четиристишие, ако го приемат за стихотворение?

Може би то е полезно като база за сравнение. Също - ако е първото стихче на някое детенце, то за него си е хубаво.

Иска ми се да поместим две твои стихотворения, едното от "Нетърпение в кутия", а друго от книга, която уж е само за възрастни, ама немного само. Ти кои би се зарадвала най-много да покажем на децата?

Ако сложиш за чудовищцето, него го има и в детската книга, и в другата също. Повечето от детските не са само детски. Просто са си човешки стихотворения.

Малкото чудовищце

Малкото чудовищце
има мекичко палтенце,
три червени ръкавички,
пет чорапа без петички.

Има вид необичаен.

Води си живот потаен

и се крие във килера,

прави стъпчици в пипера,

хрупа захар на кристали,
питомна хлебарка гали
и за да не е самичко,
се сприятелява с всичко.
Със големите буркани,
с мармаладите от лани,
със ботушите корави...
Тайни празници си прави
в тъмничкото си местенце.

– Знам, че съм чудовищѐнце!

Аз си имам огледало
и се виждам в него цяло –
и ушите, и рогата,
и петната по крилата...
Като мене няма втори.
Никой с мене не говори.
Като мене няма трети.
Аз живея сред предмети.
Няма кой да ме пожали.
Няма кой да ме погали.
Да направи с мен беля...
Мисля... да се разделя!
Не с живота. А буквално.
Ще се сцепя идеално
от рогата до краката
горе-долу по средата.
Ще боли ли? Вярвам, няма.
Изведнѐж ще станем двама.
Ще сме две чудовищѐнца.
И ще ходим на моренца,
ще си чешем гърбовете,
ще се мокрим в дъждовете,
а хлебарката любима
двама шефове ще има.

Щом реши да се опита,
тропна със петте копита,
плесна с трите си ръчички,
мигна с осемте очички,
завъртя се, заподхвърча
и започна да подсмърча,

хвана си ушите с шепи,
дръпна ги... и се разцепи!

Малко щом се поосвести,
заослушва се за вести.

Първо – нищо. После шум:
трака-трак и бум-бум-бум.

Стъпки ли са? Някой тича.

Предпазливо то наднича.

Що да види!

– Ти пък кой си?

Някак си познат и свой си.

– Като теб – чудовищѐнце!

Торта? Нося ти парченце.

Раздели си го със мен –
днес май имам ден рожден.

– Ти си... Ти! Ще бъдем двама!

Ендемити! Други няма!

Вече няма да съм сам!

Тортичката дай насам.

Ще сваря и две кафенца.

Две добри чудовищѐнца
скачат весело в килера,
кихат заедно в пипера,
гризкат си от захарта
и не са сами в света.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
<https://knigovishte.bg/book/1713-mariya-doneva-stihotvoreniyata-nyama-da-izcheznat>

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

